

הקורא עומד

פרק שלישי מגילה

כב.

כז א מ"י פ"ג מהלכות
תפלה הלכה ג טו"ע
א"ח סי' קל"ט סעיף א:
כח ב מ"י פ"ג מהלכות
כלי המקדש הלכה ו:
כט ג מ"י פ"ג מהל'
תפלה הלכה ג טו"ר
ש"ע א"ח סי' קל"ט סעיף ג:
ד דמ"י פ"ג שם הלכה ד
טו"ע א"ח סי' ס"ג חכג
סעיף ג:

הגהות וצינונים

אן בכת"י וראשונים
נוסף ואין משיירין
בפרשה פחות מ'ג'
פסוקים, ועי' ר"ן:
ג צ"ל ותנן (רש"י):
[דלמ"ד פוסק נפסק]
לדעת רש"י ל"ג ליה
וג"ל דהקורא קאי
ארישא דתני ושל
חמשה ביחיד (גליין),
ועי' רשב"א ורשב"א:
ד בכת"י נוסף גזירה
משום: [א] צ"ל
מורבאשי (רש"י):
ו נדצ"ל להתחיל
ולשייר (רש"י), ועי'
הגהת הב"ח, ועי' ח'
רע"א ושפ"א: [א] צ"ל
תרביצין (ראש משביר):
ס נדצ"ל ג' פסוקין
קורין:

רבינו חננאל

האיך יקראו אותה ג' בני
אדם כו'. רב אמר דולג
כלומר כהן קורא ג' ולוי
חזור וקורא פסוק אחד
מן הפסוקים שלשה
שקרא כהן וב' אחרים
נשארו ג' ישראל קורא
אותו. ושמואל א' פוסק
כלומר פוסק פסוק אחד
לשנים. ועושה השמונה
תשעה וקורין השלשה
משלשה שלשה משום
דלא אפשר אלא בהכי.
ואותבינן עליה דרב
מהא דתניא פרשה של
ששה פסוקים קורין
אותה שנים של חמשה
יחיד קורא אותה קרא
אחד ג' והניח ב' השני
קורא אותם שנים ופסוק
אחד מן הפרשה של
אחריה. וי"א ג' [א] קורין
מן הפרשה של אחריה
שאין מתחילין מן
הפרשה פחות מג'
פסוקים. ופר"ק רב
שאני התם דאפשר
בהכי. כלומר אפשר לו
לקרות מן הפרשה
שאחריה אבל בענין
בראשית השלישי רוצה
לקרות ויהי רקיע וכענין
צו את בני ישראל דסליק
ענינא שאי אפשר
לשלישי לקרות מן
ובראשי חדשיכם דהא
רביעי קורא ובראשי
חדשיכם וכיון דלא
אפשר להו לקרות מן
הפרשה של אחריה
שאחר רוצה לקרותה
הלכך דולגין. אריב"ל
הלכה כיש אומרים.
ועוד א' כשם שאין
מתחילין בפרשה פחות
מג' פסוקים כך אין
משיירין פחות מג'
פסוקים. ומתמניין
השתא ומה התחלה
דמקיל ת"ק ואמר אחד
מפרשה אחרת מחמיר
י"א ואומר שלשה. שאין
מתחילין בפרשה פחות
מג' פסוקים (א) שיורי
דחמיר במשייר ת"ק

אין מתחילין בפרשה פחות מ'ג' פסוקים. גזירה משום הנכנסין
שלא יטעו לומר שאותו שקרא לפניו לא קרא אלא שני
פסוקים וקשה על מנהג שלנו שאנו קורין צפרשת ויחל' צתעניות
והראשון מתחיל שם והוא לכוף ^ו שני פסוקים מפרשה שלמעלה וכן

המפטיר צו"ט צחול המועד דפסח
שמתחיל מוהקרבנות ^ו שהוא לכוף
שני פסוקים מראש הפרשה יש לומר
דשאני אלו הפרשיות שהרי ידועות
הן לעולם וליכא למטעי וכן פרשה
של ראש חדש שהשלישי קורא וציוס
השצת (א) אין לחוש שמא יאמרו
הנכנסים שהשלישי לא קרא אלא
שני פסוקים מוציאים השצת שהרי
הדצר ידוע לעולם וגם יש להס' לחשוב
שא"כ לא היה לו להניח כשהגיע
לפרשה שהרי גם זו מעין פרשה
שהניח צה: **ואם איתא ל'מאן**
דאמר דולג דל'גו. פירש הקונטרס
ללמאן דאמר פוסק לא קשיא מידי
דכיון שקרא הראשון שלשה פסוקים
אין לפסוק עוד וקשה דהא מאן
דאמר פוסק אית ליה שפיר נמי דולג
אי לאו גזירה משום הנכנסין והיוצאין
והכא נהי שאין לנו יכולין לתקן מה
(ז) שעשו הראשונים שהטעו את
היוצאים שיסצרו שהצא אחריו לא
יקרא אלא שני פסוקים מכל מקום
היה להם לתקן שלא יטעו הנכנסין
לפי שמתחיל זה צני פסוקים סמוך
לפרשה לכך נראה לפרש דלמאן
דאמר פוסק לא קשיא מידי דלדידיה
תל'ל' שפיר שאני הכא (ה) היכא דלא
אפשר צל היכא דאפשר שלא לפסוק
פשיטא שאין להפסיק אצל למ"ד דולג
תקשה: **שאני התם דאפשר.**
קשיא היאך נהגו העולם צחולו של
מועד של חג שקורא הרביעי כל
מה שקראו השנים ^ו והא הכא דלא
שריין לא דולג ולא פוסק אלא היכא
דלא אפשר ואפילו היכא (ו) דקאמר
משום הנכנסין והיוצאין מיהו הא
פשיטא לן שאם קרא אותו שלפני
האחרון עד שני פסוקים מסוף
הפרשה שצפסח או צערת שהאחרון
דולג למעלה ולא יקרא שני פסוקים
שהניח האחר וגם מפרשה של
אחריה כיון דלא הו מענינו של יוס:
ושאין

דרבא לרב יוסף הלכתא מאי שלח ליה הלכתא דרולג ^ו ואמצעי דולגין; זה
הכלל כל שיש בו מוסף וכו': איבעיא להו תענית צבור בכמה ראש חדש
ומועד דאיכא קרבן מוסף ארבעה אבל הכא דליכא קרבן מוסף לא או דלמא
הכא נמי איכא מוסף תפלה ת"ש בראשי חדשים ובחולו של מועד קורין
ארבעה הא בתענית צבור ג' אימא רישא בשני ובחמישי ובשבת במנחה
קורין ג' הא תענית צבור ארבעה ^ו אלא מהא ליכא למישמע מינה ת"ש
דרב איקלע לבבל בתענית צבור קם קרא בסיפרא פתח בריך חתים ולא
ברוך נפול כולי עלמא אאנפיהו ורב לא נפל על אפיה מכדי רב בישראל
קרא מאי טעמא חתם ולא בריך לאו משום דבעי למיקרי אחרינא בתריה
לא רב בכהני קרא דהא ^ו רב הונא קרי בכהני ^ו בשלמא רב הונא קרי בכהני

דהא אפילו רב אמי ורב אסי ^ו דכהני חשיבי דארעא ישראל מיכף כייפו ליה לרב הונא רב הא
איכא שמואל דכהנא הוה ודבר עליה שמואל נמי מיכף הוה כייף ליה לרב הונא רב הונא וכו'
עביד ליה בפניו שלא בפניו לא עביד ליה הכי נמי מסתברא דרב בכהני קרא דאי סלקא דעתך בישראל קרא
לפניה מאי טעמא בריך לאחר תקנה אי הכי לאחר תקנה נמי לברוך שאני היכא דיתוב רב דמועל עיילי

ואמר פרשה של חמשה יחיד קורא אותה כולה ואם קרא ג' והניח ב' דאיבעד אבל לכתחלה (ג) שלשה שצריך להניח
לא כיש דמחמיר י"א וכיון שאמר הלכה כ"א למה הוצרך לומר כשם שאין מתחילין כך אין משיירין. ופרקינן מהו
דתימא נכנסין שכיון ששמע שלא קרא מן הפרשה שהתחיל בה אלא פסוק אחד ולא ידע שכבר קרא מן
הפרשה שלפניה ב' פסוקים ילך ויאמר הקורא פסוק אחד יצא לפיכך גורי שצריך לקרות המתחיל בפרשה ג' פסוקים
אבל להניח ב' פסוקים בפרשה לא הוה גור דהא שומע דהעולה אחריו קורא אותן שני פסוקים ושלשה מפרשה
אחרת ולא אתי למיטעא ולמימר דתרי סגיא ואת שמו יצא אחר מן הכנסת צ' ולא ישמע מה שקרא מן הפרשה
האחרת קמ"ל.

חשק שלמה על רבינו חננאל (א) נראה שצ"ל שיורי דממיר ת"ק פסוק אחד ולא ידע שישמע מה
שקרא מן הפרשה שלאחריה זה לא שים דממיר ס"ת ונפקי קמ"ל:

ליקרי. שלישי תרי מהא שני מקראות דפרשת וציוס השצת ותלתא
קראי מצרשאי ^ו חדשיכם פשו להו תרי וכו': ביום הראשון. גזי
מעמדות חנן ליה צמסכת תענית ציוס הראשון צלחד צצנת: דולג.
השני חוזר ומתחיל פסוק שגמר צו שלפניו: פוסק. הראשון קורא

חזי הפסוק השלישי ופוסקו: גזירה
משום הנכנסין. שיטמנו השני
מתחיל פסוק זה ויאמרו לא קרא
ראשון אלא שנים וכן היוצאין שיטמנו
את הראשון קורא שלשה ויאלו מצית
הכנסת ויאמרו לא יקרא השני אלא
שנים: הכי גרסינן קרא ראשון
שלשה השני קורא שנים מפרשה זו
כו': צ"מ"ד דולג נדל'גו. למאן דאמר
^ו פוסק ליכא למיפך דהא קרא ראשון
שלשה קמני דאי אפשר עוד לחזור:

שאני התם דאפשר בהכי. לקרות
מפרשה זו לאחריה דהך מתניתא
קיימא צני וצממישי שהוא יכול
לקרות מה שירצה שהכל מענינו של
יוס: כשם שאין מתחילין בפרשה

בפחות משלשה פסוקים. גזירה
משום הנכנסין שיהו סבורים לא קרא
זה אלא שני פסוקים של התחלת
פרשה זו שהרי לא היו צצית הכנסת
ולא שמעו שקרא מפרשה העליונה:

כך אין משיירין בו. גזירה משום
היוצאין שצבורין שהקורא אחריו
של זה לא יקרא אלא שני פסוקים
הנותנים: שיוור דקא מחמיר תנא
קמא. דתני ושל חמשה צמיד ולא

אמרין יקרא הראשון שלשה ויפסוק
אס ירצה: נכנסין שביחי. לפיכך
החמירו יש אומרים צתתלה: שיו"י
משאי"י. כשישמע שקורא השני שלשה
מקראות והראשון לא קרא מפרשה
זו אלא שנים ישאל היאך קרא הראשון

שני פסוקים ולא יותר ויאמרו לו
שקרא מפרשה העליונה: הציבתא
מאי. צשל מעמדות: ואמצעי דולג.
שאם לא ידלג הוא יהא נריך

(א) להתחיל ^ו צפרשה פחות משלשה
פסוקים ואם יקרא שלשה מן השניה
נמלא קוראה כולה: מוסף. (ב) פסקא
תפלת ענוו צרכה יתירא: מכדי רב

בישראל קרא. שהרי רב לא היה
לא כהן ולא לוי: דהא רב הונא קרא
בכהני. צמסכת גיטין צהנימקין
(דף טו:): הא איכא שמואל. צנהרדעא

שהוא ממדינת צבל דכהנא הוא:
הוה וסגיל צהו להק
גברא. רב אמר דולג.
הראשון קורא שלשה
פסוקים ושני מתחיל
פסוק ששים צו הראשון
והשנים עמו הכי שלשה
ומשום אין משיירין

צפרשה פחות משלשה
פסוקים ליכא משום דלא
אפשר [שם כו:]. שאומר
השני אחד מן הפסוקים.
שאמר ראשון [סוכה גז:].
פוסק. מפסיק הפסוק
לשנים ראשון קורא שני
פסוקים ותלי ולי משלים
חזי אותו הפסוק שקרא

הכין עם שנים הנותנים.
ר' חנניא קרא. שהיה
על מקרא ויודעה
צנירסא ונקי צעעמיה.
צער גדר'י. הרצה
טרסתי וצורתי עליו צימיר
לי לפסוק הפסוק לשנים
לצורך מניקות שלומדים

לפני שאין יכולין לקרות פסוק כולו. הכי נמי לא אפשר. גזי ס"ת [דעלוג] אי אפשר משום הנכנסין והיוצאין אס
שני דולג ומתחיל פסוק ששים צו הראשון צני אס הנכנסין שלא שמעו קריאת הראשון סבורין לומר שלא קרא הראשון
אלא שני פסוקים ונפיק מניה חורבא וצסהראשון קורא שלשה פסוקים ואינו משייר אלא שנים איכא גזרת ויאלץ לצברי
האי שני דסגיל ליה צני פסוקים. פרשה ש' ששה פסוקים. שאר ימות השנה קאי. ויש אומרים ש'ששה.
מפרשה אחרית. ל'מאן דאמר דולג דל'גו ו'מאן דאמר פוסק נפסק. כלומר פרשה של חמשה פסוקין אמאי
קורא שני שלשה פסוקין צפרשה אחרת לילוג או ליפסוק [תענית שם ועי' בגמ' ובהגהות הב"ח]. דאפשר בהכי. דאית
ליה רוחא. שיכול לקרות מפרשה אחרת אצל הכא לית ליה רוחא דהא לא מני למיקרי אלא צבראית ויהי רקיע [שם
כה.]. רב הונא. ישראל הוה [גיטין טו:]. ורב הונא דעבד ליה כבוד. טעמא ויקרא הוא דקא עבד ליה משום

מעשה לטעיה לשמואל צשמנה שרצים (צנת קת). ארבייה עליה מענינו עליה לנהוג צו כבוד [ב"ק פ:].

(א) תענית כו'. (ב) לקמן
כו: תענית כו'. (ג) [שם
צרכות יב:]. (ד) תענית כו:
ע"ט ועיין תוספתא
דמגילה פרק ג ה"ט.
(ה) עיין תוס' תענית כו:
ד"ה רב, (ו) [ע"י נדרים
עב. צרכות כה. וש"ג].
(ז) [גיטין נט:]. (ח) שם
ועיין מ"ק כה. (מצפה
איתן), (ט) [ע"י נרש"י
תענית כו: ד"ה הכי גרסינן
וכו' ול"ע] רע"ש הג'
הבי"ח אות ד, (י) שמות
לב יא, (יא) [ע"י רש"א
ותשומת מהר"ל סי' קס
ובמגן אברהם סי' קלה
ס"ק צ, (ל) במדבר כה
י, (מ) עיין רש"י ותוס'
סוכה נה. ד"ה איתקין.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואמצעי
דולג וכו' יהא נריך
לשייר צפרשה:
(ב) ד"ה מוסף
תפלה תפלת כל"ל
ומינת פסקא נמחק:
(ג) תוס' ד"ה אין
מתחילין וכו' וציוס השצת
והרביעי ובראשי
חדשיכם אין לחוש:
(ד) ד"ה ואם איתא כו'
לתקן מה שעשה
הראשון שהטעה את
היוצאים: (ה) בא"ד
שאני הכא דלא כל"ל
ומינת היכא נמחק:
(ו) ד"ה שאני וכו'
ואפילו היכא דאיכא
משום: (ז) [מכת"י רש"י
ד"ה ורב צ"ל ד"ה ורב
הוא דעבד ליה כבוד.
האי דלדעניה]:

גליון הש"ס

גמ' בשלמא רב הונא
קרי בבבבני. עי' לקמן
דף קס. ע"א מוד"ה כי
קאמר:

ליקוטי רש"י

ביום הראשון. של
שבע בראשית ויהי
רקיע. קורין צבראית כו'
פרשה ראשונה ופרשת ימי
רקיע לאין צפרשת ימי
צבראית לכהן תשעה
פסוקים כדי קריאת כהן
לוי ישראל וכן כולן [תענית
כו:]. דת"תא פסוקים
הוה וסגיל צהו להק
גברא. רב אמר דולג.
הראשון קורא שלשה
פסוקים ושני מתחיל
פסוק ששים צו הראשון
והשנים עמו הכי שלשה
ומשום אין משיירין
צפרשה פחות משלשה
פסוקים ליכא משום דלא
אפשר [שם כו:]. שאומר
השני אחד מן הפסוקים.
שאמר ראשון [סוכה גז:].
פוסק. מפסיק הפסוק
לשנים ראשון קורא שני
פסוקים ותלי ולי משלים
חזי אותו הפסוק שקרא
הכין עם שנים הנותנים.
ר' חנניא קרא. שהיה
על מקרא ויודעה
צנירסא ונקי צעעמיה.
צער גדר'י. הרצה
טרסתי וצורתי עליו צימיר
לי לפסוק הפסוק לשנים
לצורך מניקות שלומדים